

STORA HÄLSINGEGÅRDARS VÄG

Alfta kyrkby och samhälle

Från 1850-talet till sekelskiftet var Alfta ett samhälle i stark utveckling. Vid kyrkan och längs Långgatan finns ännu mycket av bebyggelsen från tiden kring förra sekelskiftet bevarad och välhållen. Det magnifika gästgiveriet från 1870-talet, som ligger mitt emot kyrkan, gick före med den nya tidens panelarkitektur och glasverandor.

Den som kom att betyda mycket i det mesta av denna byggenkap var snickaren och byggmästaren Jonas Holm. Han kom från Bollnäs, gifte sig och flyttade till Alfta 1887. Den starka expansionen i bygden passade honom och överallt där något hände fanns Jonas Holm med.

Predikstolen en inspirationskälla

Efter storbranden byggdes kyrkan upp igen. Arkitekten vid överintendentsämbetet i Stockholm Axel Almfeldt ritade kyrkan och den vackert dekorerade predikstolen. På dess baksida står blygsamt inträngt namnen på de båda skickliga och mycket anlitade snickarna från bygden Olof Brunk och Pehr Tulpan och året 1815. Brunk och Tulpan hade fått uppdraget att snida predikstolen. Det gav dem inspiration i sitt fortsatta

kyrkan, prästgården, skolan och stationssamhället ligger i Alfta tätt samman och det är sällan man finner en så rik snickarglädje som här. Samhället räknas som länets bäst bevarade i sitt slag. Efter storbranden 1793 byggdes snabbt ett nytt och blomstrande samhälle upp. En ny prästgård fanns på plats redan året efter och några år senare var återuppbyggnaden av kyrkan klar.

Alfta kyrka sedd från kyrkskolan.

Den överdådigt dekorerade predikstolen i Alfta kyrka.

Snidade rosor och blad av snickarna Brunk och Tulpan.

Alftarosen och pikerade blad återfinns på gårdarnas dörrar och förstukvistar.

hantverk. Förstukvistar och snickerier pryddes med detaljer hämtade från predikstolen. Otaliga exempel finns ännu i bygden. Alftarosen med sina pikerade blad har blivit socknens symbol framför andra. Den används alltjämt som dekor i snickerier, smycken och annat.

Dubbeldörrarna

Intill kyrkan ligger kyrkskolan från år 1847. Det var snickaren och hemmansägaren Hans Brunk i Näsbyn som ledde arbetet, son till storsnickare Olof Brunk som snidat predikstolen trettio år tidigare. Skolans förstukvist med sina två pelare utformade han, *som han själv för gott fann*. De pampi-

ga träpelarna står ännu kvar och vittnar om Brunks sinne för proportioner. Dubbeldörrarna och entrén gav inspiration till förstukvisten vid storgården Jon-Lars i Långhed.

Hans Brunk var en av många i Alfta socken som följde predikanten Erik Jansson till Amerika. Denna tidiga utvandringshistoria som starkt präglade Alfta socken finns skildrad på Emigrantmuseet vid Ol-Anders.

Kyrkskolans entré gav inspiration till förstukvisten vid Jon-Lars i Långhed.

 <p>WWW.STORAHALSINGEGARDARSVAG.SE Alfta och Edsbyns Turistbyrå tfn 0271-556 61</p>	<p>TURISTSKYLTADE HÄLSINGEGÅRDAR I OVANÅKER</p> <p>OL-ANDERS 0271-556 61</p> <p>LOKA 0271-556 49</p> <p>MÄRTES 0271-205 81</p> <p><small>TEXT: INGÅLL TENGVALL FOTO: LARS LÖDVI GRAFISK FORM: JOHN SANDSTRÖM</small></p>
	